Reactie verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Vlieland 2027 ASD

Aan	Adviesraad Sociaal Domein Noardwest Fryslân
Van	College van B&W
Datum	13 oktober 2026
Zaaknummer	
Onderwerp	Reactienota ASD op verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Vlieland 2027

Indiener: Adviesraad Sociaal Domein Noordwest Fryslân (ASD)

Samenvatting:

De ASD vraagt aandacht voor of heeft vragen over de volgende onderwerpen:

- Differentiatie tussen gemeente Waadhoeke en gemeenten Terschelling en Vlieland als het gaat om de vervoersvoorzieningen;
- Definiëring van begrippen in de verordening;
- Het ook mondeling bevestigen van een melding en informeren van vertegenwoordigers;
- De wijze waarop de inwoner wordt geïnformeerd over de beschikbaarheid van gratis onafhankelijke clientondersteuning;
- De ondersteuning die de inwoner krijgt bij het indienen van een aanvraag;
- Redenen voor het verlaten van de thuissituatie door inwoners met psychische of psychosociale problematiek;
- Uitzonderingen op het maximumaantal kilometers bij vervoer;
- Toepassing van de verordening op ingezetenen van de gemeente Waadhoeke, Terschelling en Vlieland;
- Weigeringsgrond vanwege beheer van Pgb;
- De verklaring omtrent gedrag (VOG) bij inzet van formele of informele hulp in geval van een persoonsgebonden budget;
- De mogelijkheid om een herziening, intrekking, beëindiging of terugvordering van een maatwerkvoorziening te herstellen als inwoner;
- Meldingsregeling bij calamiteiten;
- De definitie van mantelzorger;
- Het informeren van inwoners en hun vertegenwoordigers over beleid naast de ASD;
- Het informeren van of laten adviseren door de ASD in geval van pilots;

Beantwoording:

Wij danken de ASD voor de betrokken en constructieve reactie.
Differentiatie ten aanzien van de regelingen voor vervoersvoorzieningen is aangebracht in de artikelen 12 lid 3 en 17 lid 2 van de verordeningen voor de gemeenten Terschelling en Vlieland.

Voor de eilanden geldt een aanvulling van (vergoeding van) 300 ritten per jaar (enkele reis) bovenop de reguliere 1500 km op het vasteland.

De adviesraad meldt terecht dat sommige begrippen uit de Wmo in de verordening nogmaals worden gedefinieerd en sommige niet en dat begrippen uit de Wmo in beginsel niet in de verordening gedefinieerd hoeven te worden. Hier is in sommige gevallen wel voor gekozen vanwege met name de leesbaarheid en uitvoerbaarheid van de verordening.

Meldingen worden in principe alleen schriftelijk bevestigd en het is aan inwoners om vertegenwoordigers zoals clientondersteuning of mantelzorgers hierover te informeren. Hier worden zij in de schriftelijke bevestiging niet op gewezen. Er wordt wel aangegeven dat ze iemand mee mogen nemen naar het gesprek.

Inwoners worden in de brief ter bevestiging van hun melding gewezen op de beschikbaarheid van gratis onafhankelijke clientondersteuning en bijbehorende website en actuele informatie. Door de gemeente Waadhoeke wordt op dit moment ook gewerkt aan een folder.
De gratis onafhankelijke clientondersteuning is ook beschikbaar voor bijvoorbeeld het ondersteunen bij het indienen van een aanvraag voor een maatwerkvoorziening.

Artikel 11 lid 2 is opgenomen omdat we het onderscheid uit de Wmo 2015 willen volgen tussen:

- zelfredzaamheid en participatie (de "gewone" Wmo-maatwerkvoorzieningen); en
- opvang/beschermd wonen voor mensen met psychische of psychosociale problemen of mensen die de thuissituatie hebben verlaten.

Echter, in de aan de ASD voorgelegde verordening voegt lid 2 feitelijk niets toe, omdat de afwegingsfactoren exact hetzelfde zijn als in lid 1. We hebben lid 2 daarom als volgt aangepast:

‘Een inwoner met psychische of psychosociale problemen, of een inwoner die de thuissituatie heeft verlaten in verband met huiselijk geweld of andere omstandigheden, kan in aanmerking komen voor een maatwerkvoorziening gericht op beschermd wonen of opvang indien dit noodzakelijk is en geen passende oplossing mogelijk is met de in het eerste lid genoemde mogelijkheden’.

Er zijn uitzonderingen in geval het maximaal aantal kilometers bij een vervoersvoorziening wordt overschreden. Er wordt dan beoordeeld of het gerechtvaardigd is en er dus een bijzondere omstandigheid is waardoor een inwoner boven de standaard aantal kilometers per jaar uitkomt. Als dat het geval is, wordt er maatwerk geleverd en de hardheidsclausule toegepast.

De ASD wijst er terecht op dat de gehele verordening van toepassing is op ingezetenen van de gemeenten Waadhoeke, Terschelling en Vlieland en niet alleen in geval van het indienen van een aanvraag voor een maatwerkvoorziening. In veel artikelen spreken we over ‘inwoners’ in plaats van ingezetenen.

Een pgb kan vanwege mogelijke belangenverstrengeling niet worden verstrekt als het beheer niet volledig zelf, zonder hulp, door de inwoner wordt gedaan (artikel 15 lid 2). Met het artikel

wordt bedoeld dat al voor het verstrekken van de voorziening duidelijk is dat van zelfbeheer geen sprake is of kan zijn.

De zorgverlener beschikt over een geldige VOG die passend is bij de aard van de werkzaamheden. Omdat er voor verschillende soorten ondersteuning verschillende screeningsprofielen van toepassing zijn. Dit is toegevoegd aan de artikelsgewijze toelichting bij de verordening (artikel 16).

De verordening bevat de wettelijke bevoegdheden met betrekking tot herziening, intrekking, beëindiging en terugvordering. De wijze waarop deze bevoegdheden worden toegepast, waaronder eventuele herstelmogelijkheden voor inwoners, kan op grond van artikel 21 lid 8 nader worden uitgewerkt in beleidsregels. Daarbij wordt aangesloten bij de uitgangspunten van zorgvuldigheid, proportionaliteit en het evenredigheidsbeginsel zoals opgenomen in artikel 32 van de verordening.

De verordening bevat geen specifieke bepalingen over agressie of geweld door inwoners richting medewerkers, aanbieders of andere betrokkenen. Hiervoor bestaan separate wettelijke en organisatorische kaders, zoals het agressie- en geweldsbeleid van gemeente en aanbieder, arbeidsrechtelijke verplichtingen rond een veilige werkomgeving en het strafrecht. Om die reden wordt dit onderwerp niet in de Wmo-verordening geregeld. De bepalingen over calamiteiten en geweld in artikel 25 zien uitsluitend op incidenten die plaatsvinden bij de verstrekking van maatschappelijke ondersteuning.

De ASD merkt terecht op dat mantelzorgers niet altijd formeel als mantelzorger bekend of geregistreerd zijn. Dit geldt ook voor inwonende partners, ouders, kinderen en andere huisgenoten die naast eventuele gebruikelijke hulp mantelzorg verlenen. Het college onderschrijft dit signaal. Artikel 26 biedt bewust ruimte om bij de jaarlijkse waardering niet uitsluitend uit te gaan van geregistreerde mantelzorgers. Bij de uitvoering van de mantelzorgwaardering wordt daarom aandacht besteed aan het bereiken van mantelzorgers die niet formeel in beeld zijn bij gemeente of uitvoerende organisaties. Een aanpassing van de verordening wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

Het betrekken van ingezetenen bij het beleid (artikel 29) geldt niet alleen voor de ASD, maar voor alle inwoners van de betreffende gemeenten en hun vertegenwoordigers.
De ASD vraagt om voorafgaand aan de gemeenteraad te worden geïnformeerd over voorgenomen pilots of hierover advies te kunnen geven. De gemeente onderschrijft het belang van vroegtijdige betrokkenheid van de ASD bij relevante ontwikkelingen binnen het sociaal domein. De verordening voorziet echter niet in een formeel adviesrecht van de ASD bij pilots. Pilots zijn veelal een instrument binnen de uitvoering. Indien een pilot betrekking heeft op beleidsontwikkeling of gevolgen kan hebben voor toekomstige beleidsvorming binnen het sociaal domein, zal worden bezien of en op welke wijze de ASD in een vroeg stadium kan worden betrokken. Een aanpassing van de verordening wordt hiervoor niet noodzakelijk geacht.

Conclusie:

De reactie ondersteunt de hoofdlijnen van de verordening maatschappelijke ondersteuning 2027 en bevat waardevolle aandachtspunten voor de verdere uitwerking van het deze

verordening in de beleidsregels en het toepassen van de verordening en beleidsregels in de praktijk.

De reactie leidt tot twee aanpassingen van de verordening maatschappelijke ondersteuning 2027:

- Artikel 11 lid 2
- Toevoeging over de aard van de VOG aan de artikelsgewijze toelichting (artikel 16).